

ZDRAVJE ZA VSE

Zavod za zdravstveno varstvo Koper
Istituto per la tutela sanitaria di Capodistria

Vsak je svojega zdravlja kovač

Leto 2 / št. 3 / 2012

Vojkovo nabrežje 4/a | 6000 Koper/Capodistria | tel. +386 5 66 30 800, fax +386 5 66 30 808 | e-pošta info.zzvkp@zzv-kp.si | www.zzv-kp.si

KOLEDAR DOGODKOV

1. marec,
SVETOVNI DAN
CIVILNE ZAŠČITE

6. marec,
SVETOVNI DAN
VARČEVANJA Z
ENERGIJO

22. marec,
SVETOVNI DAN
VODA

23. marec,
SVETOVNI DAN
METEOROLOGIJE

24. marec,
SVETOVNI DAN
TUBERKULOZE

TEDEN BOJA
PROTI RAKU

NOVICA MESECA OB SVETOVNEM DNEVU METEOROLOGIJE

mar.

23.

Mag. Tanja Cegnar, Agencija RS za okolje

Vpočastitev uveljavitve Konvencije o Svetovni meteorološki organizaciji (SMO), ki se je odvijala 23. marca 1950, vsako leto obeležujemo svetovni dan meteorologije. Svetovni meteorološki dan vsako leto poteka v znamenju izbrane teme, tokratna tema je »Vreme, podnebje in voda za boljšo prihodnost«. Ob obletnici bo na sedežu SMO potekal mednarodni simpozij o hidroloških in meteoroloških informacijah v podporo družbenemu in gospodarskemu razvoju.

SMO se že nekaj desetletij uspešno sooča z izzivi in potrebami družbe. Tehnično sodelovanje, izobraževanje in usposabljanje so področja, na katerih dosega vidne rezultate, že od vsega začetka pa je priznana tudi kot zgled uspešnega mednarodnega sodelovanja, saj vreme in podnebje ne poznata političnih meja. Opazovalne mreže delujejo praktično po vsem svetu, meritve pa vključujejo tako tradicionalne kot tudi netradicionalne okoljske spremenljivke. Brez usklajenih načinov meritev in standardizirane izmenjave podatkov si vremenskih napovedi v obsegu, ki smo ga deležni, ne moremo niti predstavljati.

SMO ima 189 članic, njeno področje delovanja pa se je iz meteorologije razširilo tudi na vode in okoljske tematike. Glavni namen SMO je usklajevanje skupnih dejavnosti držav članic s področja meteorologije in tudi s področja hidrologije. V Sloveniji, ki je kot samostojna država članica SMO od leta 1992, te dejavnosti izvajata

Državna meteorološka in Državna hidrološka služba, ki delujeta pod okriljem Agencije RS za okolje. Spremljamo, analiziramo in napovedujemo vreme nad Slovenijo in njeno okolico, opozarjamo na izredne vremenske in vremensko pogojene dogodke, nudimo meteorološko podporo prometu, kmetijstvu, energetiki in ostalim gospodarskim panogam.

Stoletja se je človeštvo dokaj dobro prilagajalo vplivom vremena in podnebja s stavbami, pridelavo hrane in oskrbo z energijo ter življenjskim slogom. V zadnjih desetletjih so porast prebivalstva, povečana poraba energije in industrijski razvoj prispevali k porastu izpustov plinov in delcev, ki dokazano vplivajo na zdravje ljudi. Od naravnega okolja želimo vse več, ranljivost in tudi škoda, ki ju povzročajo naravne ujme, pa sta vse večji. Še nikoli človeštvo ni razpolagalo s toliko

sredstvi in možnostmi, da se lahko prilagaja celo najbolj surovim podnebnim razmeram, a kljub temu škoda, ki jo človeštvo utрпи zaradi ekstremnih vremenskih in podnebnih razmer, iz leta v leto vrtočlavo narašča. Vzrok lahko iščemo v preveliki objestnosti in malomarnem odnosu do naravnih dobrin, kot je naše okolje, ter lažnem občutku premoči nad naravo, ki sta nam ga ponudili sodobna tehnologija in hiter razvoj znanosti v zadnjih desetletjih.

Med naloge SMO in državnih meteoroloških služb spada tudi učinkovito preprečevanje in blaženje naravnih ujm, med katerimi je kar 90 % neposredno povezanih z vremenom, podnebjem in vodo, torej s področji v pristojnosti SMO. Sodobna družba se vse bolj zaveda povezave med vremenom, podnebjem, sestavo zraka, ki ga dihamo, in zdravjem.

OB SVETOVNEM DNEVU VODA: VODA – KRI MATERE ZEMLJE

mar.

22.

Dr. Gorazd Pretnar

To, kar v zgodovini elektrike predstavlja Nikola Tesla, v zgodovini razumevanja vode predstavlja Viktor Schaubberger. Rojen je bil v avstrijski družini, znani po delu v gozdovih, katere izkušnje so šle iz roda v rod in segajo daleč v preteklost. Njegov pogled na naravo in razumevanje naravnih zakonitosti je bil popolnoma drugačen od današnjega. Tok rek in potokov ga je fasciniral že v rani mladosti.

Predstavljajte si mladega Viktorja, ki v žuborečih avstrijskih potokih opazuje postrvi, katere z minimalnim vložkom energije kljubujejo naglemu vodnemu toku, tako da praktično stojijo na mestu. Že v naslednjem trenutku pa z nepričakovano hitrostjo šinejo proti toku. Vsa ta opazovanja so Viktorja Schaubbergerja pripeljala do nam še danes nenavadnih odkritij, ki jih je s pridom uporabil pri konstruiranju vodnih drč za splavljenje hlodovine. Žal je pri opisu svojih izsledkov uporabil tudi čisto svoj, tehnični jezik, tako da je za današnji čas komaj razumljiv, kaj šele ponovljiv.

Ključno dejstvo pri tem je, da je Viktor vodo poimenoval »kri matere Zemlje«, vse eksplozivne stroje gibanja pa je videl kot razgrajevalce »Zemljine krvi«, ki vodijo v totalni ekonomski kolaps skozi zgodovino razvoja človeštva.

Danes dejansko stojimo na robu tega globalnega ekonomskega kolapsa. In kamor pogledamo, je voda, »kri matere Zemlje«, na tak ali drugačen način obremenjena z vsem, kar si je človek izmislil. Na tisoče znanstvenih razprav je bilo napisanih na to temo, a le peščica nas je, ki jih razumemo in vemo, kako nam zdravje skupaj z vodo odteka iz naših teles. Eden od teh je tudi Anton Komar, avtor knjige z naslovom, ki veliko pove: »Nespametni bodo žejni«. Temu ni kaj dodati. Žal pa je slika

»ožilja matere Zemlje« oz. vodni krog speljan tudi skozi naša telesa, začenši z oploditvijo in fetalnim razvojem. V tem najobčutljivejšem obdobju človekovega življenja se srečamo s hormonskimi motilci, ki čedalje bolj spreminjajo človeški rod – pa ne navzven, ampak navznoter.

Temu mednarodni sodnik za človekove pravice prof. dr. Boštjan M. Zupančič pravi, da smo ukradeni sami sebi že v materinem telesu. O svoji trditvi razpravlja v svoji najnovejši knjigi »Tembatsu«, v prevodu »Božja kazen«. V tej knjigi avtor razkriva tančico vpliva kemizacije okolja na celotno človeško družbo. Njegova hipoteza je, da postajamo družba brez etičnih in moralnih načel. Krivdo za to evolucijsko spremembo išče v ostankih pesticidov in drugih kemikalij v vodi, hrani in okolju. Vemo, da za hormonske motilce ni varnih doz. Razvojna okna v fetalnem razvoju so prostor in čas, ki negativno vplivajo na razvoj naših potomcev.

Hormonski motilci lahko povzročajo: rakava obolenja, prirojene napake, deformacije teles, učne težave, težave pozornosti in hiperaktivnost, kognitivni razvoj možganov in razvojne težave, spolno razvojne težave, feminizacijo moških in maskulinizacijo žensk.

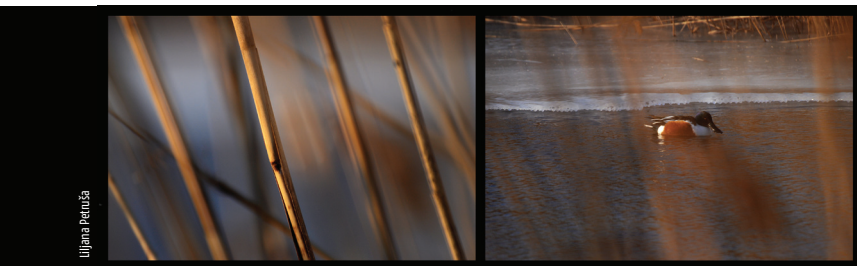
Hormonski motilci so substance, ki se vmešajo v sintezo, sekrecijo, transport, vezavo, učinek ali eliminacijo naravnih hormonov, ki so v telesu odgovorni za razvoj, obnašanje, plodnost in vzdrževanje homeostaze in metabolizma celic.*

»Božjo kazen« predstavlja kemizacija »krvi matere Zemlje« oz. vode, ki nam iz roda v rod razjeda mentalno evolucijo, katera je temelj človeške družbe.

Ko bo današnji ne-prav jutri postal prav, bodo temeljne vrednote in človekove pravice zgolj zgodovina nekega časa. Kakšno pa je in bo življenje, ko je ne-prav prav, že čutimo vsak dan.

Dalajlama pravi: »Bistvo pristne sreče so duhovne vrline, kot so ljubezen, sočutje, potrpežljivost, strpnost, odpustčanje in ponižnost. Te osrečujejo tako nas kot druge ljudi.« Jaz pa se sprašujem, kakšen bo svet, ko prej naštetosti ne bodo imele več prostora v človeškem umu.

*Crisp T.M., et. all. 1998. "Environmental endocrine disruption: An effects assessment and analysis". *Environ. Health Perspect.* 106 (Suppl 1): 11–56.

Liljana Petruša

Fotolia

Sicer življenje v bolnišnici v tem času ni bilo posebno moteno. Pacientke imajo poleg čaja na oddelkih tudi običajno na razpolago ustekleničeno vodo, prav tako jim vedno postrežemo le s prekuhanim sadjem in zelenjavo. Tudi pri osebni higieni ni bilo sprememb. Svetovali smo le dodatno previdnost pri umivanju dojk pred dojenjem, za kar so mamice uporabljale ustekleničeno oz. sterilno vodo. Poleg umivanja rok smo pacientkam svetovali tudi razkuževanje rok, kar je za zdravstvene delavce že ustaljena in učinkovita praksa preprečevanja bolnišničnih okužb.

Uporabi vodovodne vode smo se v času oporečnosti le-te izogibali zlasti pri negi novorojenčkov. Za pripravo adaptiranega mleka smo uporabljali le dobro prekuhano ustekleničeno vodo. Tudi umivali smo jih le s prekuhanjo vodo, oljem in ostalimi standardiziranimi higienskimi pripomočki za dojenčke.

Za pripravo pripomočkov za zdravljenje in nego v bolnišnici tudi sicer uporabljamo postopke razkuževanja in sterilizacije, tako da se pri tem delo ni spremenilo.

Zaradi dobrega obveščanja (tako s strani Kovoda kot tudi Zavoda za zdravstveno varstvo Koper) in sprejetih vseh potrebnih previdnostnih ukrepov se nihče od pacientov ali zaposlenih ni okužil z oporečno vodo.

Kljub temu pa smo v januarju opazili upad porodov: zlasti nosečnice iz drugih regij so po tem, ko je postojnska voda postala glavna novica osrednjih informativnih oddaj, raje ostajale v domačih porodnišnicah.

Voda, ki teče iz pip v bolnišnici, je spet neoporečna, a življenje in delo se v njej ni bistveno spremenilo, razen v nekaj malenkostih: porodnice iz drugih regij se vračajo, kuharice bodo zaposlenim v bolnišnici po dolgem času spet privoščile zeleno solato, predvsem pa nestrpnost pričakujemo prvega novorojenčka, ki se bo v postojnski vodi rodil/a v letu 2012.

ALI STE VEDELI?

... da je v KOTIČKU ZA NAJMLAJŠE nova pobarvanka za otroke? Pukajte na našo spletno stran!

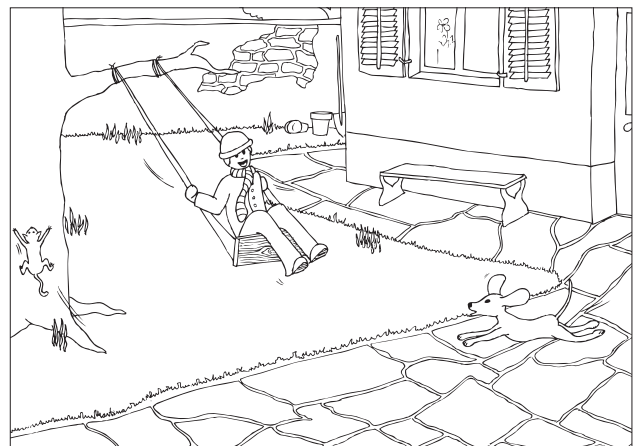
ODZIVI IZ LOKALNIH SKUPNOSTI

POROD V VODI V POSTOJNSKI PORODNIŠNICI SPET VAREN

Jana Čelhar, *Porodnišnica Postojna*

Voda v postojnskem vodovodu je spet neoporečna, tako je porod v porodni kadi od 13. 2. 2012 spet mogoč. V času, ko je bila voda oporečna, smo to vrsto poroda odsvetovali, porodnicam pa poizkušali zagotoviti druge tehnike lajšanja porodne bolečine, npr. z epiduralno analgezijo.

Martina Jelušič

Novice Zdravje za vse so brezplačen mesečnik, dostopen na spletni strani ZZV Koper: <http://www.zzv-kp.si/strokovni-nasveti-in-priporocila> mesecna publikacija *zdravje-za-vse/zdravje-za-vse* | Prav tako so novice dostopne v vseh informativnih točkah zdravstvenih domov in bolnišnic v zdravstveni regiji Koper. | Izdajatelj: Zavod za zdravstveno varstvo Koper, Vojkovo nabrežje 4a, 6000 Koper | Odgovorna oseba: Milan Krek | Glavna in odgovorna urednica: Manica Remec | Sodelavci: Liljana Petruša, Živa Žerjal, Ines Kvaternik | Oblikovanje koncepta: Slavica V. Okorn | Oblikovanje in priprava: SkupinaOpusDesign® | Lektoriranje: Martina Jelušič | Naklada: 1000 izvodov